

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSR del. Danuta Brejtkopf</i>
Protokolant:	sekretarz sądowy Irmina Bartochowska

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2014 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania (...) ***Spółka Akcyjna Spółka Komandytowa-Akcyjna w W.***

przeciwko ***Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów***

o stwierdzenie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

na skutek odwołania (...) Spółka Akcyjna Spółka Komandytowa-Akcyjna w W. od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 05.07.2012 r. Nr (...)

1. Uchyla punkt I oraz punkt V.1 zaskarżonej decyzji,
2. W pozostałej części oddala odwołanie,
3. zasądza od (...) Spółka Akcyjna Spółka Komandytowa-Akcyjna w W. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 360 zł. (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSR del. Danuta Brejtkopf

Sygn. akt XVII AmA 106/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 05.07.2012 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu wobec (...) Spółka Akcyjna S.K.A. z siedzibą w W.,

W pkt I decyzji:

- uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie (...) Spółka Akcyjna S.K.A. z siedzibą w W. polegające na zamieszczeniu we wzorcu umowy o nazwie „umowa kupna – sprzedaży” postanowienia wpisanego do rejestru postanowień umownych uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kpc o treści:

„Właściwym do rozstrzygnięcia sporów mogących wyniknąć w wyniku realizacji niniejszej umowy jest Sąd właściwy dla Sprzedawcy”(pkt 17 Warunków Sprzedaży ww. wzorca);

i nakazał zaniechanie jej stosowania ;

W pkt II decyzji:

- na podstawie art. 105 § 1 Kpa w zw. z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, umorzył postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczęte z urzędu w związku z podejrzeniem stosowania przez (...) Spółka Akcyjna S.K.A.. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust.1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegające na naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez nieinformowanie konsumentów w przypadku zawierania umów poza lokalem przedsiębiorstwa o prawie odstąpienia od umowy i niedoręczaniu konsumentom wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy;

W pkt III decyzji:

- uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie (...) Spółka Akcyjna S.K.A. -polegające na niewyodrębnianiu i zamieszczaniu wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa w treści warunków sprzedaży, co w konsekwencji prowadziło do naruszenia obowiązku wręczenia konsumentom wzoru ww. oświadczenia, określonego w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny

i nakazał zaniechanie jej stosowania.

W pkt IV decyzji:

- uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie (...) Spółka Akcyjna S.K.A., polegające na udostępnianiu konsumentom dokonującym zakupu na odległość wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy, umieszczonego w pkt 4 warunków sprzedaży, zawierającego wprowadzającą w błąd informację o podstawie prawnej skorzystania z ww. uprawnień tj. art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, co może utrudniać konsumentom realizację uprawnień wynikających z art. 7 tej ustawy w zakresie sposobu i terminu skorzystania z nich i stanowić praktykę rynkową wprowadzającą w błąd określoną w art. 5 ust. 1 i 3 pkt 4 w zw. z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007. r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym

i nakazał zaniechanie jej stosowania

W pkt V decyzji:

- na podstawie art.106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nałożył na (...) Spółka Akcyjna S.K.A. :
  - 1) w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt I sentencji decyzji, karę pieniężną w wysokości 25 900 zł;
  - 2) w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt III sentencji decyzji, karę pieniężną w wysokości 129 544zł;
  - 3) w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt IV sentencji decyzji, karę pieniężną w wysokości 116 590zł.

W uzasadnieniu decyzji Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, iż wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy działania (...) Spółka Akcyjna S.K.A. naruszają

przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W toku prowadzonego postępowania Spółka przedłożyła wzorce umów, które wykorzystuje w obrocie z konsumentami w zakresie prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej obejmującej sprzedaż poza lokalem przedsiębiorstwa prowadzoną w ramach organizowanych pokazów na terenie całego kraju oraz sprzedaż na odległość za pośrednictwem Internetu, a także w sklepach stacjonarnych. Spółka stosuje wzorce umów o jednakowej nazwie „umowa kupna-sprzedaży” od połowy 2010 r. Analiza ww. wzorców umów wykazała, że zawarto w nich postanowienia mogące naruszać zbiorowe interesy konsumentów.

Z uwagi na powyższe, postanowieniem z dnia 21 lutego 2012 r. Prezes Urzędu wszczął, urzędu postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w związku z podejrzeniem stosowania przez (...) Spółka Akcyjna S.K.A. z siedzibą w W. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów określonych w :

1.art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na zamieszczeniu we wzorcu o nazwie „umowa kupna — sprzedaży” postanowienia, wpisanego do rejestru postanowień umownych uznanych za niedozwolone, o treści:

„ Właściwym do rozstrzygania sporów mogących wyniknąć w wyniku realizacji niniejszej umowy jest Sąd właściwy dla Sprzedawcy "(pkt 17 Warunków Sprzedaży ww. wzorca);

2.art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez nieinformowanie konsumentów w przypadku zawierania umów poza lokalem ' przedsiębiorstwa o prawie odstąpienia od umowy i niedoręczaniu konsumentom wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy, co może naruszać art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny;

3. art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającej na niewyodrębnianiu i zamieszczaniu wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa w treści warunków sprzedaży, co w konsekwencji prowadzi do naruszenia obowiązku wręczenia konsumentom wzoru ww. oświadczenia, określonego w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny;

4. art. 24 **ust.** 1 i 2 **pkt** 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na udostępnianiu konsumentom dokonującym zakupu na odległość wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy sprzedaży zawierającego wprowadzającą w błąd informację o podstawie prawnej skorzystania z ww. uprawnień tj. art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, co może utrudniać konsumentom realizację uprawnień wynikających z art. 7 tej ustawy w zakresie sposobu i terminu skorzystania z nich i stanowić praktykę rynkową wprowadzającą w błąd określoną w art. 5 ust. 1 i 3 pkt 4 w zw. z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Prezes UOKiK ustalił, iż (...) Spółka Akcyjna S.K.A. jest przedsiębiorcą wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS (...). Przedmiotem działalności spółki jest m.in. sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami oraz pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach.

W ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, Przedsiębiorca zajmuje się sprzedażą bezpośrednią, poza lokalem przedsiębiorstwa oraz internetową m.in. naczyń, zestawów noży, materacy, zestawów pościeli, kołder, sztućców. Poza tym, Przedsiębiorca prowadzi 6 salonów firmowych, w których również sprzedaje swoje produkty.

Spółka zawiera umowy sprzedaży w oparciu o wzorce umów o nazwie „umowa kupna – sprzedaży”, które zawierają oznaczenie Przedsiębiorcy i jego dane adresowe, dane osobowe klienta, tabelę ze specyfikacją zakupionych towarów oraz informacje o cenie i sposobie jej uiszczenia. Na odwrocie umowy Przedsiębiorca zamieścił warunki sprzedaży, które, podobnie jak sama umowa, są podpisywane przez sprzedawcę oraz kupującego. Wzorce umów stosowane przez Przedsiębiorcę różnią się przede wszystkim tym, że część z nich w warunkach sprzedaży zawiera pouczenie o prawie odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny. Pkt 4 warunków sprzedaży przybrał następującą treść: „Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. Nr 22 z dnia 31.03.2000 r., poz. 271) Kupującemu przysługuje prawo, o którym mowa w art. 2 ust. 1 cyt. Ustawy, którego zrealizowanie może nastąpić poprzez złożenie oświadczenia w terminie

dziesięciu dni od zawarcia umowy, wg następującego wzoru: Oświadczenie: Ja

Niniejszym oświadczam, iż odstępuję od umowy kupna – sprzedaży, zawartej dnia

Z firmą (...) SPÓŁKA AKCYJNA S.K.A., z siedzibą w W.,

ul. (...) W razie odstąpienia umowa uważana jest za niezawartą,

a Kupujący jest zwolniony z wszelkich zobowiązań. To co strony świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba, że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu."

Wzorce umów, które nie zawierają pouczenia o prawie odstąpienia od umowy są stosowane przy zawieraniu z konsumentami umów w salonach firmowych prowadzonych przez Przedsiębiorcę. Natomiast wzorce zawierające w warunkach sprzedaży ww. informację są stosowane podczas zawierania umów poza lokalem przedsiębiorstwa oraz przy sprzedaży na odległość.

Poza tym, stosowane przez Spółkę wzorce umów zawierają w warunkach sprzedaży klauzulę o treści: właściwym do rozstrzygania sporów mogących wyniknąć w wyniku realizacji niniejszej umowy jest sąd właściwy dla Sprzedawcy .

Przedsiębiorca pozyskuje nowych klientów poprzez telemarketing oraz wystosowywanie zaproszeń i bonów prezentowych w związku z zaplanowanymi imprezami w postaci pokazów kulinarnych. Przedsiębiorca prowadzi również stronę internetową, która pełni także funkcje sklepu internetowego.

Prezes UOKiK stwierdził, iż zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, objął postanowienie o treści: Właściwym do rozstrzygania sporów mogących wyniknąć w wyniku realizacji niniejszej umowy jest Sąd właściwy dla Sprzedawcy", które mieści się w hipotezach klauzul niedozwolonych wpisanych m.in. w pozycjach: 41, (...), (...) rejestru niedozwolonych postanowień umownych, kwestionujących właściwość miejscową sądu, wskazaną w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

Zgodnie z art. 27 k.p.c. powództwo wytacza się przed sąd I instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania. Z kolei zgodnie z art. 34 k.p.c. powództwo o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, jako też o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy wytoczyć można przed sąd miejsca jej wykonania.

Kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienie oraz przywołane powyżej niedozwolone postanowienia umowne narzucają rozpoznanie sprawy przez sąd, który w świetle przepisów Kodeksu postępowania cywilnego nie jest właściwy miejscowo, a tym samym stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385³ pkt 23 k.c.

Wobec powyższego Prezes UOKiK uznał, iż określona w pkt I sentencji decyzji praktyka Spółki jest bezprawna.

Prezes Urzędu zarzucił Przedsiębiorcy stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na niewyodrębnianiu i zamieszczaniu wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa w treści warunków sprzedaży, co w konsekwencji prowadzi do naruszenia obowiązku wręczenia konsumentom wzoru ww. oświadczenia.

Bezprawność tego działania wywodzi się z naruszenia art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, zgodnie z którym przedsiębiorca ma obowiązek przed zawarciem umowy poinformować konsumenta na piśmie o prawie odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od jej zawarcia i wręczyć mu wzór oświadczenia o odstąpieniu z oznaczeniem swojego imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresem zamieszkania (siedziby).

Prezes UOKiK wskazał, iż Spółka w treści warunków sprzedaży będących integralną częścią umów zawieranych z konsumentami poza lokalem przedsiębiorstwa zawarła

postanowienie, o treści: „Oświadczenie: Ja.. Niniejszym oświadczam, iż odstępuję od umowy

kupna – sprzedaży, zawartej dnia z firmą (...) Spółka Akcyjna S.K.A.,

z siedzibą w W., ul. (...)", które ma pełnić funkcję wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Taka praktyka, w ocenie Prezesa Urzędu, nie wypełnia jednak ustawowego obowiązku wręczenia konsumentowi wzoru takiego oświadczenia, a tym samym zamieszczenie ww. wzoru w ogólnych warunkach sprzedaży narusza art. 3 ust. 1 ww. ustawy.

Prezes UOKiK podniósł, iż zgodnie z literalną wykładnią ww. przepisu, przedsiębiorca ma obowiązek „wręczenia” konsumentowi przed zawarciem umowy sprzedaży poza lokalem przedsiębiorstwa wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Przytoczony przepis *expressis verbis* obliguje zatem przedsiębiorcę do wręczenia (doręczenia, złożenia w ręce) konsumentowi stosownego "wzoru oświadczenia jako odrębnego od warunków sprzedaży (w formie umowy lub wzorca umowy) dokumentu. Dokonując interpretacji przepisu należy uwzględnić zarówno znaczenie pojedynczych wyrazów, jak i złożonych struktur całego zapisu. Użycie zwrotu „wręczenie wzoru oświadczenia” wskazuje, iż taki wzór musi istnieć oraz przybrać odpowiednią formę, a następnie musi zostać przekazany i doręczony konsumentowi. Poza tym, posłużenie się przez ustawodawcę koniunkcją „i” podkreśla, iż na przedsiębiorcy ciążyą dwa odrębne obowiązki: poinformowania o prawie odstąpienia od umowy oraz wręczenia stosownego wzoru, i tylko łączne ich spełnienie może skutkować wywiązaniem się z ciążących na przedsiębiorcy ustawowych obowiązków. Gdyby bowiem przyjąć, że ww. oświadczenie mogłoby być zamieszczone wśród pozostałych regulacji prawnych dotyczących warunków sprzedaży, obligowanie przedsiębiorcy do dopełnienia dodatkowego obowiązku informacyjnego poprzez wręczenie konsumentowi wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy byłoby bezcelowe.

Zamieszczenie wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy w treści warunków sprzedaży nie może zostać uznane za wręczenie konsumentom odrębnego dokumentu – formularza, gotowego do wypełnienia danymi dotyczącymi konkretnej umowy i konkretnego konsumenta. Konieczność przepisania takiego oświadczenia, bądź wykonania kopii warunków sprzedaży nie spełnia ustawowego obowiązku i tym samym jest niewystarczające. Nie można także przyjąć, iż konsument ma obowiązek poszukiwać wzoru tego oświadczenia w treści ogólnych postanowień dotyczących warunków sprzedaży, stanowiących przecież zbiór wszystkich regulacji dotyczących zawieranej transakcji, a przez to obszernych i ujednoliconych graficznie.

Obowiązek wręczenia takiego dokumentu powoduje, iż konsument nie musi zastanawiać się ani nad treścią, czy formą takiego oświadczenia, ani nad przysługującym mu prawem odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa.

Wobec powyższego Prezes Urzędu uznał, iż opisana w pkt III sentencji decyzji praktyka, jest bezprawna.

Prezes Urzędu zakwestionował także stosowanie przez Przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na udostępnianiu konsumentom dokonującym zakupu na odległość wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy sprzedaży zawierającego wprowadzającą w błąd informację o podstawie prawnej skorzystania z ww. uprawnienia tj. art. 2 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, co może utrudniać konsumentom realizację uprawnień wynikających z art. 7 tej ustawy w zakresie sposobu i terminu skorzystania z nich.

Bezprawność działań Przedsiębiorcy w tym zakresie Prezes Urzędu wywodzi z przepisów ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, (zwana dalej ustawą o p.n.p.r).

Prezes UOKiK zarzucił powodowi stosowanie nieuczciwej praktyki rynkowej określonej w art. 5 ust. 1 i 3 pkt 4 ustawy o p.n.p.r. W świetle przywołanego przepisu za nieuczciwą praktykę rynkową wprowadzającą w błąd uznaje się działanie, które w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Ustawodawca wymienia w szczególności działanie polegające na wprowadzającym w błąd informowaniu o przysługujących konsumentowi prawach, w tym m.in. prawa do odstąpienia od umowy.

Prawo konsumenta do odstąpienia od umowy jest szczególnym prawem przysługującym konsumentowi.. W przypadku zawarcia umowy na odległość, zgodnie z brzmieniem art. 7 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, konsument ma prawo do odstąpienia od umowy bez podania przyczyny, w terminie 10 dni liczonych od dnia wydania rzeczy. O ww. uprawnieniu konsument powinien być poinformowany, przy użyciu środka porozumiewania się na odległość, najpóźniej w chwili złożenia mu propozycji zawarcia umowy, a nadto winno ono zawierać termin do złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy. W niniejszej sprawie, mimo, iż Przedsiębiorca informuje o uprawnieniu do odstąpienia od umowy, błędnie wskazuje jego podstawę prawną powołując się na przepis art. 2 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny. Przywołana przez Przedsiębiorcę podstawa prawna dotyczy umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa.

Od uznania tego, czy mamy do czynienia z umową zawartą poza lokalem przedsiębiorstwa czy na odległość, zależy ustalenie chwili, od której rozpoczyna bieg dziesięciodniowy termin do odstąpienia od umowy. W przypadku umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa ww. termin rozpoczyna swój bieg od dnia zawarcia umowy. Z kolei, w przypadku umowy zawartej na odległość, termin ten liczy się od dnia wydania rzeczy, a tylko w przypadku świadczenia usług od dnia zawarcia umowy. Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy, stwierdzić należy, iż w przypadku, gdy do zawarcia umowy dojdzie na pokazie akwizycyjnym poza lokalem przedsiębiorcy, konsument ma, zgodnie z art. 2 ust. 1 cyt. powyżej ustawy, 10 dni na złożenie oświadczenia od odstąpieniu od umowy poczynszy od dnia jej zawarcia. Natomiast przyjęcie metody obliczania terminu do złożenia przedmiotowego oświadczenia właściwej dla umów zawartych na odległość, a wskazanej w podstawie prawnej pouczenia o odstąpieniu od umowy, prowadziłoby do sytuacji, w której konsumentowi, który zawarł umowę na odległość, a zamówiony towar otrzymałby kilka dni po zawarciu umowy, uprawnienie do odstąpienia od umowy zostałoby bezprawnie skrócone do 10 dni liczonych od dnia zawarcia umowy. Konsument pozostawałby więc w błędzie co do terminu przysługującego mu uprawnienia, a w konsekwencji mógłby być przekonany, iż przedmiotowe uprawnienie mu nie przysługują ze względu na upływ ustawowego terminu

W przypadku umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa konsument może odstąpić od umowy w terminie 10 dni od dnia, w którym, dowiedział się o istnieniu takiego uprawnienia, nie później jednak niż 3 miesiące od dnia zawarcia umowy. Tymczasem, w przypadku umowy zawartej na odległość, gdy przedsiębiorca nie udzielił informacji o przysługującym konsumentowi prawie odstąpienia od umowy, odpowiednie zastosowanie ma art. 10 ust. 3 cyt. ustawy, zgodnie z którym termin ten zasadniczo wynosi 3 miesiące od dnia wydania rzeczy.

W przypadku umowy zawartej na odległość, gdy wykonanie zobowiązania jest niemożliwe, a konsument nie wyraża zgody na świadczenie zastępcze, ma on prawo odstąpić od umowy z jednoczesnym zastrzeżeniem, iż zwrot rzeczy następuje na koszt przedsiębiorcy. Takiego rozwiązania ustawodawca nie przewidział w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa.

Wprowadzająca w błąd praktyka objawia się nie tylko poprzez wskazanie błędnej podstawy prawnej, a pozostawianie konsumenta w błędzie dodatkowo umacnia treść pkt 4 warunków sprzedaży zawierającego pouczenie o prawie odstąpienia od umowy, który *expressis verbis* wskazuje, iż zrealizowanie prawa odstąpienia od umowy może nastąpić poprzez złożenie oświadczenia w terminie dziesięciu dni od zawarcia umowy.

Wobec powyższego Prezes Urzędu uznał, iż określona w pkt IV sentencji decyzji praktyka Przedsiębiorcy jest bezprawna.

Biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, przede wszystkim charakter zarzuconych Przedsiębiorcy praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz skalę naruszenia, Prezes Urzędu uznał, że nałożenie kar pieniężnych na (...) Spółka Akcyjna S.K.A z siedzibą w W. jest uzasadnione.

Ustalając wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu w pierwszej kolejności dokonał oceny wagi stwierdzonych praktyk i na tej podstawie ustalił kwoty bazowe, stanowiące podstawę do dalszych ustaleń wysokości kar, a następnie — w oparciu o zaistniałe w sprawie okoliczności mające wpływ na wysokość kary — dokonał gradacji ustalonych w ten sposób kwot bazowych.

Przychód osiągnięty przez (...) Spółka Akcyjna S.K.A. z siedzibą w W. w 2011 r. wyniósł (...) zł. Maksymalna kara pieniężna, która mogłaby zostać nałożona na Przedsiębiorcę to w przybliżeniu (...) zł.

Prezes Urzędu rozważył, czy określone w tym przepisie naruszenie dokonane było co najmniej nieumyślnie. Jednakże stwierdzenie nawet nieumyślnego naruszenia przepisów ww. ustawy daje podstawę do nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Z tego względu, nakładając karę pieniężną, Prezes Urzędu rozważył całokształt okoliczności sprawy, które wskazywać mogą na nieumyślny charakter naruszenia przez Spółkę zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Zdaniem Prezesa Urzędu, opisane w niniejszej decyzji działania — podejmowane przez Przedsiębiorcę w zakresie stosowania w obrocie z udziałem konsumentów wzorca umowy, zawierającego postanowienie tożsame z klauzulami abuzywnymi wpisanymi do rejestru niedozwolonych postanowień umownych — powinny być się kojarzyć z nieuchronnością bezprawnego naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. Zebrane w trakcie postępowania wyjaśnienia i informacje mogą wskazywać na nieumyślne działanie Przedsiębiorcy. Pomimo tego, samo stwierdzenie nieumyślności zakwestionowanej praktyki daje podstawę do nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Mając powyższe na uwadze, Prezes Urzędu uznał, iż waga omawianego naruszenia w niniejszej sprawie kształtuje się na poziomie (...) przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2011 r. Tym samym, ustalona w ten sposób kwota bazowa wynosi po zaokrągleniu 21 591 zł.

Prezes Urzędu ustalając karę wziął pod uwagę okoliczność, iż stosowana przez Przedsiębiorcę praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów swoim zasięgiem obejmowała teren całego kraju. Przedsiębiorca organizuje bowiem

swoje pokazy na terenie całej Polski. Powyższe należy poczytywać jako okoliczność obciążającą, tym samym uzasadniającą zwiększenie poziomu wymiaru kary o 20%.

Za stwierdzoną w pkt I sentencji decyzji praktykę, Prezes Urzędu postanowił nałożyć na Spółkę karę w wysokości 25 909 zł, co stanowi (...) % kary maksymalnej.

Pozwany stwierdził, iż praktyka przypisana Przedsiębiorcy, polegająca na utrudnianiu realizacji uprawnienia do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa poprzez naruszenie obowiązku wręczenia konsumentom wzoru odstąpienia, od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, ujawniała się na etapie zawierania kontraktu, ale miała wpływ również na etapie jego wykonania.

Oceniając stopień szkodliwości. praktyki stwierdzonej w pkt III sentencji decyzji pozwany wskazał, że naruszyła ona ustawowy obowiązek wynikający z art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny.

Wyznaczając wysokość kary, Prezes Urzędu wziął pod uwagę bezpośredni wpływ stosowania zakwestionowanej praktyki na pogorszenie się sytuacji konsumentów w stosunku do praw przyznanych im przez przepisy prawa.

Prezes Urzędu uznał, że zachowanie Przedsiębiorcy należy traktować jako nieumyślne naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W toku postępowania nie stwierdzono bowiem, aby przedsiębiorca celowo naruszył interesy konsumentów.

Ważąc kwotę bazową omawianej praktyki Prezes Urzędu uwzględnił okres jej stosowania. Jak wynika z przedłożonych przez Spółkę dokumentów przedmiotowy wzorec umowy stosowany był od połowy 2010 r. Ponieważ okres ten przekracza rok, można uznać, iż praktyka była stosowana długotrwale.

Jako okoliczność obciążającą Prezes Urzędu uwzględnił ogólnopolski zasięg działalności Spółki. Przedsiębiorca organizował bowiem pokazy akwizycyjne, na których podpisywał umowy z konsumentami, na terenie całego kraju. W związku z wskazaną okolicznością wysokość kary podwyższono o 20 %.

Biorąc pod uwagę powyższe Pozwany nałożył na Spółkę karę pieniężną w wysokości 129 544 złotych. Tak ustalona kara stanowi (...) % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2011 roku oraz (...) % maksymalnego wymiaru kary.

Pozwany stwierdził, iż praktyka przypisana Przedsiębiorcy, polegająca na udostępnieniu konsumentom dokonującym zakupu na odległość wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawierającego wprowadzającą w błąd informację o podstawie prawnej skorzystania z przedmiotowego uprawnienia, ujawniała się na etapie zawierania kontraktu, ale miała wpływ również na etapie jego wykonania.

Oceniając stopień szkodliwości ww. praktyki należy wskazać, że konsumenci, pod wpływem działań Przedsiębiorcy, podejmowali konkretne decyzje, o skutkach finansowych, których inaczej by nie podjęli, w wyniku czego naruszone zostały ich istotne interesy ekonomiczne. Przypisana Przedsiębiorcy nieuczciwa praktyka rynkowa mogła potencjalnie uniemożliwić skuteczne odstąpienie od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, gdyż konsument mógł błędnie przypuszczać, że ma mniej czasu na przemyślenie zakupu i ewentualną rezygnację z zawartej wcześniej umowy, a tym samym uniemożliwiała konsumentom podjęcie w pełni świadomej decyzji dotyczącej zawarcia kontraktu.

Ważąc kwotę bazową omawianej praktyki Prezes Urzędu uwzględnił okres jej stosowania. Jak wynika z przedłożonych przez Spółkę dokumentów przedłożone wzorce umów stosowane były od ponad 1 roku.

Jako okoliczność obciążającą Prezes Urzędu uwzględnił ogólnopolski zasięg działalności Spółki. Przedsiębiorca organizował bowiem pokazy akwizycyjne, na których podpisywał umowy z konsumentami, na terenie całego kraju.

Biorąc pod uwagę powyższe, Pozwany nałożył na Spółkę karę pieniężną w wysokości 116 590 złotych. Tak ustalona kara stanowi (...) % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2011 roku oraz (...) % maksymalnego wymiaru kary.

Odwołanie od decyzji złożyła (...) Spółka Akcyjna Spółka Komandytowa z siedzibą w W., zaskarżając decyzję w pkt I, III, IV oraz V.

Powód wniósł o zmianę decyzji w ten sposób, iż :

1. W punkcie pierwszym Decyzji zostanie stwierdzone, że działanie Przedsiębiorcy tam określone nie jest praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.
2. W punkcie trzecim Decyzji zostanie stwierdzone, że działanie Przedsiębiorcy tam określone nie jest praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.
3. W punkcie czwartym Decyzji zostanie stwierdzone, że działanie Przedsiębiorcy tam określone nie jest praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.
4. Sąd uchyli nakaz zaniechania stosowania praktyk określonych w pkt 1-3 powyżej.
5. Sąd uchyli nałożone przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kary pieniężne na Przedsiębiorcę, wskazane w punkcie piątym Decyzji.
6. Ewentualnie, w razie nieuwzględnienia powyższego, Powód wniósł o zmianę Decyzji w ten sposób, iż Przedsiębiorca nie zostanie obciążony karą pieniężną, wskazanymi w punkcie piątym Decyzji.

Zdaniem Powoda ustalenie w umowie sądu właściwego jest prawnie dopuszczalne - przesądza o tym art. 46 KPC. Sąd rozpoznający ewentualny spór powstały na podstawie umowy zawartej pomiędzy Przedsiębiorcą i konsumentem nie bierze z urzędu pod rozwagę zapisów umownych w zakresie ustalenia właściwości sądu. Tym samym konsument jest uprawniony do wniesienia ewentualnego powództwa przez sąd przez siebie wybrany, który stwierdzi swoją niewłaściwość jedynie na zarzut Przedsiębiorcy. W żadnym wypadku sąd nie odrzuci pozwu ze względu na brak właściwości. Ponadto w treści samej umowy nie podnosi się iż sąd właściwy dla Sprzedającego jest wyłącznie właściwy.

Sąd określany w umowie z konsumentem jest sądem miejscowo właściwym dla rozpoznania ewentualnych sporów między Przedsiębiorcą a konsumentem. Zważywszy na charakter umowy zawieranej pomiędzy Przedsiębiorcą a konsumentem, to konsument byłby ewentualnym powodem w sprawie, ze względu na jego interes prawny w odstąpieniu od umowy.

Zważywszy na fakt, iż art. 385¹ KC mówi o kształtowaniu praw i o obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszającym jego interesy, uznać należy, iż kwestionowane przez prezesa Urzędu zapisy umowy nie spełniają przesłanki ani kształtowania praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, ani tym bardziej rażąco nie naruszają jego interesów. Konsument ma możliwość wyboru sądu, do którego wniesie powództwo, co wskazano powyżej. Postanowienia przywołanego przez Prezesa Urzędu zapisu umownego nie mogą zostać uznane za tożsame z postanowieniem stosowanym przez Przedsiębiorcę.

Zdaniem Powoda informuje on konsumenta o prawie odstąpienia od umowy. Pkt 4 warunków sprzedaży jest w tej materii jasny „Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz.U., Nr 22, z dnia 31.03.2000 r., poz. 271) Kupującemu przysługuje prawo, o którym mowa w art. 2 ust. 1 cyt. Ustawy, którego zrealizowanie może nastąpić poprzez złożenie oświadczenia w terminie dziesięciu dni od zawarcia umowy, wg następującego wzoru: Oświadczenie: Ja, niniejszym oświadczam, iż odstępuję od umowy kupna- sprzedaży, zawartej dnia z firmą (...) SPÓŁKA AKCYJNA S.K.A. z siedzibą w W., ul. (...) W razie odstąpienia umowa uważana jest za niezawartą, a

Kupujący zwolniony jest z wszelkich zobowiązań. To, co strony świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba, że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu."

Zdaniem Powoda, taka forma wskazania uprawnień konsumenta wyczerpuje obowiązek określony w art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 02 marca 2000 roku o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny. Jest to forma pisemna wzoru oświadczenia o odstąpieniu, która jest konsumentowi wręczana przed zawarciem umowy.

Zważywszy na koncepcję konsumenta przyjętą zarówno w prawie europejskim jak i w prawie polskim, trudno przyjąć, że konsument który zawiera umowę z Przedsiębiorcą zaniecha przeczytania warunków zawarcia tej umowy, nota bene zawartych na odwrocie formularza przez niego wypełnianego. Konsument składa swój podpis pod ogólnymi warunkami sprzedaży, a więc nie może nie spostrzec ich wyszczególnienia na dokumencie umowy.

Zdaniem powoda twierdzenie Prezesa Urzędu iż Przedsiębiorca nie doręcza konsumentowi wymaganego przez art. 3 Ustawy z 2000 roku wzoru formularza odstąpienia od umowy jest nieuzasadnione. Przede wszystkim dlatego, że stosowna treść oświadczenia zawarta jest w doręczanych konsumentowi warunkach sprzedaży, pod którymi konsument składa swój podpis.

Konsument z łatwością mógł zapoznać się zarówno z wszystkimi warunkami sprzedaży - zajmują one mniej niż jedną stronę wydruku komputerowego, w szczególności z pkt 4, określającym prawo do odstąpienia od umowy.

Zdaniem Powoda, doręcza on stosowny formularz konsumentowi, który może bez trudności stosowny dokument zarówno sporządzić na bazie wzoru przedstawionego przez Przedsiębiorcę, jak również wykonać kopię warunków sprzedaży, na której to kopii wypełnić swoje dane i przesłać do Przedsiębiorcy jako oświadczenie o odstąpieniu od umowy.

Konsument otrzymuje potwierdzenie zawarcia umowy z Przedsiębiorcą, w postaci egzemplarza umowy, który zawiera zapisy warunków sprzedaży. Już ta przesłanka potwierdza stanowisko Przedsiębiorcy w zakresie doręczenia konsumentowi wymaganego prawem wzoru oświadczenia.

Powód stwierdził, iż Spółka udostępnia konsumentowi wzór oświadczenia od odstąpieniu od umowy. Podanie przy tym błędnego numeru artykułu uprawniającego do odstąpienia od umowy nie należy traktować jako działania mającego cechy wprowadzającej w błąd informacji.

Treść art. 2 ust. 1 oraz art. 7 Ustawy z 2000 roku jest zbieżna, stanowi wręcz lustrzane odbicie regulacji, różniące się jedynie określeniem rodzaju umowy - w art. 2 ust. 1 mowa jest o umowie zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, natomiast w art. 7 o umowie zawartej na odległość. Poza wskazaną różnicą, powołane przepisy są identyczne. Zamiarem Spółki było wskazanie konsumentowi jego uprawnienia do odstąpienia od umowy zawartej na odległość.

Zdaniem Powoda Przedsiębiorca miał obowiązek poinformowania konsumenta o jego prawie do odstąpienia od umowy zawartej na odległość, który to obowiązek wykonał. Ewentualna omyłka Przedsiębiorcy w tym zakresie nie może przesądzać okoliczności, iż dopuścił się on praktyki rynkowej wprowadzającej w błąd.

Zdaniem Przedsiębiorcy zasadnym jest stanowisko, iż ewentualne błędne podanie przez Niego podstawy prawnej odstąpienia od umowy nie zniekształca w istotny sposób zachowań rynkowych przeciętnego konsumenta.

Zdaniem Przedsiębiorcy, Prezes UOKiK winien brać pod uwagę, poza samymi literalnymi zapisami wzorców umownych, również praktykę Przedsiębiorcy, liczbę odstąpień od umów, liczbę nieuwzględnionych odstąpień od umów, czy liczbę sporów sądowych z konsumentami. Zdaniem Przedsiębiorcy jego działanie nie narusza zbiorowych interesów konsumentów w zakresie wskazanym przez Prezesa UOKiK. Gdyby jednak nawet przyjąć, że narusza, skala tych naruszeń, zważywszy na praktykę Przedsiębiorcy nie uzasadnia nałożenia na Przedsiębiorcę tak wysokiej kary pieniężnej, jak uczynił to Prezes Urzędu Decyzją.

W ocenie Powoda działanie Prezesa Urzędu uzasadnia twierdzenie, że nie dokonał On całościowej oceny przedłożonego w sprawie materiału dowodowego. W dniu 03 lipca 2012 roku powód wystosował do Prezesa UOKiK pismo, w którym wskazał, iż dokonał stosownych zmian w formularzach umów, zgodnie ze stanowiskiem wskazanym w piśmie z dnia 14 marca 2012 roku.

Zatem Przedsiębiorca, nadając pismo w dniu 03 lipca 2012 roku w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego miał prawo uznać, że zachował termin do przedłożenia swojego stanowiska w związku z zakończeniem zbierania materiału dowodowego oraz jego stanowisko będzie brane pod uwagę w toku wydania Decyzji. Tak się jednak nie stało. Prezes Urzędu już w dniu 05 lipca 2012 roku wydał Decyzję, nie uwzględniając w najmniejszym stopniu treści pisma z dnia 03 lipca 2012 roku.

Prezes Urzędu, nie czekając na stanowisko Przedsiębiorcy wobec zakończenia zbierania materiału dowodowego, które zostały przedłożone w wyznaczonym terminie, najprawdopodobniej sporządził treść Decyzji jeszcze w toku prowadzonego postępowania. Co więcej, na stronie 5 Decyzji wskazuje, że Przedsiębiorca nie przedstawił żadnych informacji i dokumentów wskazujących na podjęcie tych działań.

Jest to sprzeczne z założeniami KPA oraz przeczy założeniu o wnikliwym rozważeniu materiału dowodowego przedstawionego w sprawie, wyrażonemu w art. 12 § 1 KPA.

Pismem z dnia 23.07.2012 r. Powód uzupełnił odwołanie zarzucając decyzji :

1. Naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 Ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej „Ustawa o UOKiK”) w związku z art. 26 ust. 1 Ustawy o UOKiK poprzez jego błędną interpretację oraz uznanie postanowienia wzorca umów stosowanego przez Przedsiębiorcę w brzmieniu wskazanym w pkt I Decyzji za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazanie zaniechania jego stosowania.
2. Naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 Ustawy o UOKiK w związku z art. 26 ust. 1 Ustawy o UOKiK poprzez jego niewłaściwe zastosowanie oraz uznanie, że Przedsiębiorca poprzez nie wyodrębnianie i zamieszczanie wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa w treści wzorca umowy, co zdaniem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów narusza obowiązek wręczenia konsumentom wzoru w/w oświadczenia, a w efekcie narusza zbiorowe interesy konsumentów i nakazanie zaniechania w/w praktyki.
3. Naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 Ustawy o UOKiK w związku z art. 26 ust. 1 Ustawy o UOKiK poprzez jego niewłaściwe zastosowanie oraz uznanie, że Przedsiębiorca udostępniając konsumentom dokonującym zakupu na odległość wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy, umieszczone w pkt 4 warunków sprzedaży, wprowadza w błąd informacją o podstawie prawnej skorzystania z prawa odstąpienia od umowy, co według Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów może utrudniać konsumentom realizację uprawnień wynikających z art. 7 ustawy z dnia 02 marca 2000 roku o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny i stanowić praktykę rynkową wprowadzającą w błąd i stanowi naruszenie zbiorowych interesów konsumentów oraz nakazanie zaniechania w/w praktyki.
4. Naruszenie art. 106 ust. 1 pkt 4 Ustawy o UOKiK poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i nałożenie na Przedsiębiorcę kary pieniężnej. Ewentualnie nałożenie na Przedsiębiorcę niewspółmiernie wysokiej kary pieniężnej.

W toku sporu Powód ponadto stwierdził, iż kwestionowane pkt I decyzji postanowienie ma charakter wyłącznie informacyjny. Nie zawiera ono jakichkolwiek zobowiązań ze strony konsumenta, jak również nie ogranicza jego praw. Ponadto postanowienie to nie przyznaje powódce jakichkolwiek uprawnień, których konsekwencją byłoby powstanie po stronie konsumenta jakiegokolwiek obowiązku, np. obowiązku prowadzenia sporu przed konkretnym sądem.

W odniesieniu do pkt III zaskarżanej decyzji Powód wskazał, że działanie Spółki określone w tym punkcie nie zostało zakwalifikowane jako niedozwolona praktyka rynkowa. Pozwany opiera natomiast swoje rozstrzygnięcie na uznaniu, iż działanie powódki jest sprzeczne z bezwzględnie obowiązującym przepisem prawa tj. art. 3 ust. 1 ustawy z dnia

2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny.

W zakresie rozważań dot. pkt IV Decyzji Powód stwierdził, iż konieczne jest odniesienie się do zakwalifikowania działania powódki jako nieuczciwej praktyki rynkowej. Choć działanie powódki zostało w ten sposób zakwalifikowane przez pozwanego na podstawie art. 5 ust. 1 i 3 pkt 4 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, to należy wskazać iż dla przesądzenia o zasadności takiego zarzutu konieczne jest w tym wypadku odniesienie się do klauzuli generalnej zawartej w art. 4 ust. 1 Ustawy.

Omyłkowe, a więc nieumyślne działanie powódki, które dodatkowo potwierdza jej postawa w toku postępowania administracyjnego, nie może być uznane za sprzeczne z dobrymi obyczajami, gdyż nie zawiera ono jakiegokolwiek elementu zawinienia, a jego skutek został niezwłocznie usunięty.

Zdaniem Powoda, wymierzanie przedmiotowych kar należy uznać za całkowicie niecelowe w kontekście postawy przedsiębiorcy w toku postępowania oraz wycofania się przez niego ze stosowania kwestionowanych działań.

W przedmiotowej sprawie uchybienia zarzucane Spółce wynikały z działań o charakterze omyłkowym. Nie był one podstawą uzyskania jakichkolwiek korzyści, jak również podstawą ich uzyskania.

Pozwany nie uwzględnił na korzyść powódki braku naruszenia przepisów ustawy w trakcie dotychczasowej wieloletniej działalności, niskiej ilości skarg konsumenckich, wysokiego procentu pozytywnie rozstrzyganych odstępień od umowy, braku jakichkolwiek odstępień od umów zawieranych na odległość oraz okoliczności naruszenia, które świadczą o incydentalnym i omyłkowym charakterze.

Pozwany nie dostosował kary przewidzianej za naruszenie wskazane w pkt IV decyzji do ustaleń dokonanych w toku postępowania. Chodzi tu o ułamkowy charakter sprzedaży na odległość, które stanowią ok 2% umów zawieranych przez powódkę. Skoro praktyka wskazana w decyzji pkt I i III dotyczyła umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa oraz, praktyka wskazana w pkt IV dotyczy wyłącznie umów zawieranych na odległość (marginalna ilość) to wysokość kary w odniesieniu do tej części decyzji powinna zostać ukształtowana w analogicznych proporcjach, a więc przy najmniej obniżona do poziomu 2%.

W załączniku do protokołu rozprawy z dnia 26.06.2014 r. Powód stwierdził, iż abstrakcyjna kontrola wzorca umownego nie może prowadzić do wyłączenia danej klauzuli z obrotu. Aktualne orzecznictwo Sądu Najwyższego odchodzi od argumentacji przytoczonej jako podstawa rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1 Decyzji.

Odnośnie pkt III Decyzji Powód wskazał, iż zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta - podpisaną 17 czerwca 2014 r. przez Prezydenta RP i opublikowaną dnia 24 czerwca 2014r. w Dzienniku Ustaw:

Najpóźniej w chwili wyrażenia przez konsumenta woli związania się umową na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały o: (...)

9) sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 27, a także wzorze formularza odstąpienia od umowy, zawartym w załączniku nr 2 do ustawy ;

Przedmiotowy przepis nie obowiązywał w dacie wydania Decyzji, niemniej jednak jego aktualne brzmienie wskazuje wyraźnie, że wykładania celowościowa pojęcia „wręczenia” dokonana przez Prezesa UOKiK w treści decyzji jest nieprawidłowa.

Odnośnie pkt IV decyzji Powód stwierdził, iż omyłkowe określenie podstawy prawnej dla odstąpienia we wzorcach umów zawieranych na odległość nie mogło mieć wpływu na decyzję przeciętnego konsumenta o odstąpieniu od umowy, gdyż z założenia nie weryfikuje on podanych mu podstaw prawnych.

Ponadto nienależycie zrealizowany obowiązek informacyjny nie skutkował brakiem możliwości odstąpienia (po upływie 10 dni od zawarcia umowy), zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o uokik.

W rezultacie indywidualny interes konsumenta pozostawał każdorazowo niezagrożony.

Powód powołał się na opublikowane w maju 2013 r. przez Prezesa UOKiK na stronie www.uokik.gov.pl, „Wyjaśnienia w sprawie ustalania wysokości kar pieniężnych za stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów”, stwierdzając, iż w przedmiotowym postępowaniu w odniesieniu do wszystkich kar pieniężnych Prezes UOKiK zignorował następujące założenia zawarte w pkt 6.1 Wyjaśnień na stronie 3 :

a) zaniechanie przez przedsiębiorcę stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów- zmniejszenie do 30 %;

b) aktywne współdziałanie z Prezesem UOKiK w trakcie postępowania, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania - zmniejszenie do 20 %

Aktywność Spółki oraz gotowość do współpracy wynika wprost z akt postępowania administracyjnego i jest bezsporna. Zaniechanie zarzucanych działań nastąpiło już w toku postępowania administracyjnego, przed wydaniem Decyzji.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i zważył co następuje :

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie w nieznacznej części tj. w zakresie pkt I oraz pkt V p.1 decyzji.

Sąd uchylił decyzję w pkt I oraz pkt V p.1 wobec braku podstaw do jej wydania.

Sąd podziela pogląd wyrażony w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12.02.2014 r.(sygn. akt III SK 18/13), iż nie jest możliwe traktowanie jako praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zachowania innego przedsiębiorcy, polegającego na stosowaniu postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone i nakładanie z tego tytułu kar pieniężnych. Jak wykazał Sąd Najwyższy z utrwalonego obecnie orzecnictwa Sądu Najwyższego w przedmiocie skutków wyroku wydanego w postępowaniu w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, zakończonego wpisem konkretnego postanowienia do rejestru niedozwolonych postanowień umownych, wynika, iż ani wyrok Sądu Okręgowego - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ani wpis postanowienia do rejestru nie wiąże w sprawach dotyczących innego przedsiębiorcy, nawet jeżeli kwestionowane w takim postępowaniu postanowienia wzorca umowy mają tożsame brzmienie, co postanowienia uznane wcześniej za niedozwolone i wpisane do rejestru (wyroki Sądu Najwyższego z 20 września 2013 r., II CSK 708/12; z 23 października 2013 r., IV CSK 142/13; postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2011 r., I CSK 676/10; uchwały Sądu Najwyższego z 7 października 2008 r., III CZP 80/08, OSNC 2009 Nr 9, poz. 118; z 13 stycznia 2011 r., III CZP 119/10, OSNC 2011 nr 9, poz. 95).

Powyzsza linia orzecznicza jest zbieżna z dominującym w piśmiennictwie poglądem, zgodnie z którym wyrok uwzględniający powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone obejmuje swymi skutkami tylko pozwanego przedsiębiorcę oraz inne podmioty,

którym przysługiwałaby legitymacja czynna do wytoczenia powództwa w sprawie o uznanie tego

postanowienia w tym konkretnym wzorcu umowy za niedozwolone, a zatem tylko konsumentów związanych postanowieniami tego wzorca

Konsekwencją uchylenia decyzji w pkt I decyzji jest uchylenie jej pkt V p.1, nakładającego na powoda karę pieniężną w wysokości 25 909 zł.

W pozostałej części odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd podziela ustalenia faktyczne i prawne poczynione przez Prezesa UOKiK w zakresie pkt III, IV, V p.2 i 3 decyzji i przyjmuje je za swoje.

Odnosnie pkt III decyzji to wskazać należy, iż istota sporu sprowadza się do interpretacji przepisu art. 3 ustawy z dnia 02.03.2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz.U. 2012.1225 j.t), który stanowi, że :

1. Kto zawiera z konsumentem umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, powinien przed jej zawarciem poinformować konsumenta na piśmie o prawie odstąpienia od umowy w terminie, o którym mowa w art. 2 ust. 1, i wręczyć wzór oświadczenia o odstąpieniu, z oznaczeniem swojego imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresem zamieszkania (siedziby); obowiązany jest także wręczyć konsumentowi pisemne potwierdzenie zawarcia umowy, stwierdzające jej datę i rodzaj oraz przedmiot świadczenia i cenę.

2. Konsument, na żądanie przedsiębiorcy, poświadcza na piśmie, że został poinformowany o prawie odstąpienia i że otrzymał wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy

Zdaniem Sądu, zawarte w przepisie stwierdzenia „poinformować konsumenta na piśmie ... i „wręczyć wzór oświadczenia o odstąpieniu”, „konsument ... został poinformowany ... i otrzymał wzór oświadczenia” wskazują, iż przedsiębiorcy mają obowiązek wręczyć konsumentowi wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy w formie, odrębnego od wzorca umowy, dokumentu.

Zawarcie zatem informacji o treści oświadczenia w jednym z punktów dokumentu pod nazwą „Warunki sprzedaży”, nie wyczerpują nałożonego na przedsiębiorcę obowiązku wręczenia konsumentowi wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

Zdaniem Sądu, jeśli intencją ustawodawcy byłoby jedynie nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku poinformowania konsumenta o prawie do odstąpienia od umowy w dowolnej formie,

to nie ustalałyby on ścisłych reguł dotyczących treści oświadczenia o odstąpieniu od umowy oraz nie nakładałyby na przedsiębiorcę obowiązku wręczenia konsumentowi tego wzoru w postaci kolejnego (odrębnego od innych dokumentów dot. umowy sprzedaży towaru) dokumentu.

Odnosnie pkt IV decyzji Sąd podziela argumenty pozwanego co do tego, iż wskazanie w pkt 4 warunków sprzedaży, iż zrealizowanie prawa wskazanego w art. 2 ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny „może nastąpić poprzez złożenie oświadczenia w terminie 10 dni od zawarcia umowy”, może wprowadzać w błąd konsumentów dokonujących zakupów na odległość.

Uprawnienia konsumenta dokonującego zakupu towaru poza lokalem przedsiębiorstwa a konsumentem dokonującym zakupu towaru na odległość różnią się momentem, od którego rozpoczyna się bieg terminu na odstąpienie od umowy. Konsument zawierający umowę na odległość może odstąpić od umowy od dnia wydania rzeczy a nie zawarcia umowy.

W informacji skierowanej do konsumentów powód wskazał 10 dniowy termin na odstąpienie od umowy od dnia zawarcia umowy (pkt 4 warunków sprzedaży).

Zgodnie z treścią art. 3 i art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23. 08.2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. 2007 171.1206) zakazane jest stosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych. Praktyka rynkowa stosowana przez przedsiębiorców wobec konsumentów jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu. Za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd oraz agresywną praktykę rynkową, a także stosowanie

sprzecznego z prawem kodeksu dobrych praktyk, jeżeli działania te spełniają przesłanki określone w art. 4 ust.1 tej ustawy.

Stosownie do art. 5 ust.1 i 3 pkt 4 cytowanej ustawy praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Wprowadzające w błąd działanie może w szczególności dotyczyć : (...) praw konsumenta, w szczególności prawa do naprawy lub wymiany produktu na nowy albo prawa do obniżenia ceny lub odstąpienia od umowy.

W świetle powołanych przepisów ustawy z dnia 23.08.2007 r., zawarta w warunkach sprzedaży błędna informacja o odstąpieniu od umowy, narusza dobre obyczaje i może zniekształcić zachowanie rynkowe konsumenta.

Konsument, który nabył towar na odległość otrzymuje od powoda nieprawdziwą informację o możliwości odstąpienia od umowy od dnia jej zawarcia.

Konsument, któremu dostarczono towar po upływie 10 dni od zawarcia umowy, błędnie poinformowany przez powoda, może zrezygnować z przysługującego mu prawa do odstąpienia od umowy, skoro został poinformowany, iż może to uczynić tylko w ciągu 10 dni od jej zawarcia.

Zdaniem Sądu, na powodzie jako profesjonalnym uczestniku rynku, ciąży obowiązek rzetelnego i starannego informowania słabszych uczestników rynku – konsumentów, o przysługujących im prawach.

W świetle powyższych rozważań określone w odwołaniu powoda żądania, w tym o uchylenie lub nie obciążanie powoda karą pieniężnymi uznać należy za bezzasadne.

Zważywszy, iż nałożone na powoda kary pieniężne za stosowanie zakazanych praktyk wynoszą, odpowiednio, (...) i (...) przychodu powoda za 2011 r., wymierzone kary uznać należy za minimalne i adekwatne do ich funkcji represyjno-wychowawczych.

Brak jest podstaw do uznania, że kara powinna być obniżona z powodu aktywnego współdziałania z Prezes UOKiK. Powód w trakcie postępowania realizował swoje obowiązki jako strona postępowania administracyjnego i nic ponad. Udzielanie odpowiedzi na pisma Prezesa UOKiK jest obowiązkiem strony postępowania administracyjnego.

Podobnie jeśli chodzi o zmianę wzorców umownych. Zmiana wzorców stosowanych przez przedsiębiorcę jest tylko jednym z elementów zaniechania praktyki. Drugim elementem jest zmiana umów występujących w obrocie, a na tą okoliczność powód nie przedstawił żadnych dowodów.

Kolejne zarzuty, powołane przez powoda w toku postępowania, uznać należy za bezzasadne.

Wskazana w załączniku do rozprawy ustawa z dnia 30.05.2014 r. o prawach konsumenta nie obowiązywała ani w dacie wydania decyzji ani w dacie wydania wyroku.

Twierdzenie powoda, iż omyłkowe określenie podstawy prawnej, dla odstąpienia od umowy zawieranej na odległość, nie mogło mieć wpływu na decyzję przeciętnego konsumenta, gdyż z założenia nie weryfikuje on podanych mu podstaw prawnych, jest nielogiczne.

Skoro konsument nie weryfikuje, według powoda, podanych mu podstaw prawnych, to za prawdziwe uznaje te, które zostały podane przez przedsiębiorcę. Wskazane zaś przez powoda podstawy prawne dla odstąpienia od umowy zawartej na odległość były błędne.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji (art. 479^{31a} § 1, § 3 kpc).

O kosztach orzeczono stosownie do art. 98, 99 i 100 kpc.